Opłata uiszczona ryczałtem z góry | Cena 20 groszy — Kwartalnie 2 zł | Konto czekowe P. K. O. 407.707
Nr. 12 | Niedziela 18 marca 1928 | Rok II.

WIADOMOŚCI RZEMIEŚLNICZE

TYGODNIOWY ORGAN OFICJALNY WOJEWÓDZKICH IZB RZEMIESLNICZYCH:
KRAKÓW, LWÓW, STANISŁAWÓW, TARNOPOL

Za Kom. Wydawniczy: P. Kosobudzki, prezes Krak. Izby Rzem. — Za Kom. Redakcyjny: H. Grudziński, red. nacz. i odpow.
Redakcja i Administracja: Kraków, ulica Andrzeja Potockiego L. 18, Krakowska Izba Rzemieślnicza, telefon Nr. 1357

PROSIMY

Prenumeratę kwartalną w kwocie zł 2 za pierwszy kwartał 1928 i groszy 40 za ostatni kwartał 1927 — razem 2·40 zł, wpłacić na dostarczony do poprzednich numerów czek Nr. 407.707 przy okienkach pocztowych lub wprost pod adresem Administracji.

Wspierajcie Fundusz Prasowy

Kalendarzyk Tygodniowy

Tydzień 12: od 18 III. do 24 III. 1928

18	**Niedziela**	Środop. Gabrjela
19	Poniedz.	Józefa Oblub.
20	Wtorek	Eufemji
21	Środa	Benedykta
22	Czwartek	Katarzyny
23	Piątek	Wiktorji
24	Sobota	Tymoteusza

Wy w pośrodku...

Już powiedział Ben Akiba,
Że na naszym łez padole
Nic nowego, wszystko było. —
W kieratowym drepce kole
Ludzie, ludzkość i idee.
Byli głodni, są dziś głodni,
Byli syci, są dziś syci,
Świat siedliskiem cnót i zbrodni.

Każdy inaczej mędrkuje
I ideą to okrzyka.
Głodny pragnie coś gdzieś złapać,
Syty trawiąc kęs befsztyka

Chce spokoju. — Krzyk postępu
Grozą pełny brzuch przejmuje,
Głodny zawsze cieniej śpiewa —
Za postępem więc gardłuje. —

Lecz są jeszcze ci w pośrodku,
Ci których los tak już schłostał,
Że im opór wykorzenił,
Rezygnacji bezwład został.

Ci są więcej niebezpieczni —
Bo ciągnięci z lewa-prawa,
Chylą się — gdzie silniej ciągną,
Niewiedząc — jaką jest sprawa...

O ich duszę targ się wiedzie
I walka się toczy......
Czas najwyższy — wy ze środka
Przejrzyjcie na oczy! —

Stef.

O amnestję podatkową!

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 28 lutego br. za znakiem L. D. V. 2421/I, który wewnątrz numeru przytaczamy w pełnem brzmieniu, wywołał w pierwszej chwili wrażenie pewnego rodzaju „amnestji" podatkowej (Przegląd Kupiecki). Przy bliższem zaznajomieniu się z treścią tego okólnika okazuje się, że mamy tu do czynienia tylko z „umożeniem beznadziejnych zaległości" (Swiat Kupiecki Nr. 10). Umożliwia on urzędom nieprzenoszenie na rok dalszy balastu, którego wyegzekwowanie było beznadziejne, zatem jest to tylko rozszerzenie dawniejszego rozporządzenia Min. Skarbu z 26 czerwca 1928 r. (Dz. U. Nr. 66. p. 508) przewidujące kompetencje umarzające dla Izb Skarbowych i podwładnych władz.

Z punktu widzenia czysto fiskalnego wzgl. kupieckiego jest to posunięcie niezawodnie słuszne. Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę cały szereg innych względów natury wyższej, to musimy przyjść do przekonania, że tego rodzaju zarządzenie może łatwo oddziałać demoralizująco i wywołać słuszne rozgoryczenie szerekich sfer borykających się rzemieślników przy warsztatach ledwie dyszących, a mimo to bezwzględnie ściganych za dawne „inflacyjne" zaległości podatkowe tylko dlatego, że są jeszcze „ściągalne".

Jakto? — nasuwa się samorzutnie myśl — czy to jest sprawiedliwem, i z punktu widzenia moralności uzasadnionem, by bankrutów salwować, a pracujących gnębić? Gdzie wyższy sens państwowo twórczy w darowaniu majątku publicznego tym, którzy umieli i nadal umieją skutecznie zrzucać z siebie ciężar obywatelski. Czy nie lepiej popierać właśnie tych, którzy od swych obowiązków podatkowych nie uchylają się, a tylko proszą o zwlokę aż do chwili możności płacenia podatków.

Za czasów zaboru austrjackiego odraczano t. zw. nieściągalne zaległości na 30 lat, więc chyba i w Polsce niema przyczyny wypłacać bankrutom specjalną premję w formie zupełnego umarzania ich zaległości podatkowych, a wszystko przemawia za tem, aby w Polsce traktowano wszystkich obywateli jednakowo, zatem, jeżeli jest łaska dla bankrutów to powinna być tembardziej i dla chętnych do

pracy i dźwigających mimo wszystko swe produktywne warsztaty.

Nie chodzi zatem o to by wytwarzać nastrój nieżyczliwy dla upadłych bez własnej winy wielkich lub małych warsztatów pracy, ale o to by nie mniej życzliwości okazać tym którzy jeszcze nie upadli, którzy mimo najcięższych warunków życia przetrwali, a w obecnej chwili poprawiającej się konjunktury zasługują na odroczenie im bezterminowe zaległości podatkowych aż do chwili, w której ich zdolność płatnicza zniesie ciężar zaległych podatków.

W historji biurokracji światowej był to chyba pierwszy wypadek, bardzo pochlebny zresztą, że uczyniono coś dla zmniejszenia beznadziejnych agend biurowych, dla zmniejszenia „skrobania piórkiem“. Ten wzgląd jednak nie śmie być **główną** przyczyną umarzania zaległości podatkowych.

Apelujemy więc do miarodajnych czynników, by w zrozumieniu istotnych potrzeb i postulatów państwowo twórczych zmodyfikowało ów okólnik **w sensie rozumnego odroczenia wszystkich** nieściągalnych zaległości podatkowych, ale w sensie odroczenia aż do chwili ściągalności, zaliczając do nieściągalnych nietylko spryciarzy, którym okólnik pozwoli znowu wypłynąć na powierzchnię, lecz wszystkie te warsztaty pracy, u których rozumna kontrola stwierdzi istotną czasową nieściągalność.

G.

Dookoła ustawy przemysłowej

ZARYS NOWEJ USTAWY PRZEMYSŁOWEJ Dra Jana Wyroda, instruktora Stowarzyszeń Przemysłow. przy Urzędzie wojewódzkim w Krakowie. Składy główne: Kraków, Gebethner i Wolf. — Warszawa: Dom Książki Polskiej. — Do nabycia: w Krakowskiej Izbie Rzemieślniczej. Cena 3·90 zł.

Komunikat krakowskiego instruktoratu przemysłowego. W celu omówienia spraw związanych z reorganizacją Stowarzyszeń Przemysłowych po myśli przepisów nowej ustawy przemysłowej zaprasza się do wzięcia udziału w konferencji, która odbędzie się w Izbie Rzemieślniczej w Krakowie, ul. Potockiego dnia 20 marca 1928 r. o godz. 18 (6 pop.).

W razie zachodzącej przeszkody zechcą panowie przełożeni delegować swych zastępców, względnie przedstawiciela zarządu Stowarzyszenia.

Wzorowy statut cechowy.

(Ciąg dalszy).

§ 32.

Do zakresu działania Zarządu należą wszystkie sprawy, które nie są zastrzeżone Walnemu Zebraniu, albo przydzielone specjalnym wydziałom (sekcjom), lub mężom zaufania.

Zarząd zawiaduje majątkiem cechu po myśli uchwał Walnego Zebrania, załatwia bieżące sprawy cechu, przygotowuje sprawy i wnioski na Walne Zebranie, przyjmuje i oddala personal biurowy, zawiadamia Władzę Nadzorczą o posiedzeniach Zarządu, wydziałów i o Walnych Zebraniach oraz przedkłada jej odpisy uchwalonych budżetów i zatwierdzonych zamknięć rachunkowych.

Zarząd przyjmuje zawierane przed cechem umowy o naukę, wydaje obu stronom odpisy umowy, wydaje uczniom na podstawie świadectwa nauki oraz szkolnych świadectw z nauki dokształcającej lub równorzędnej, świadectwo ukończenia nauki w przemyśle rękodzielniczym, o ile mistrz (majster) jest członkiem cechu, nadto w razie śmierci mistrza (majstra) świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki.

Co do zawieranych przed cechem umów o naukę winien Zarząd trzymać się następujących zasad:

1. warunki tyczące się nauki winny być w ciągu 4 tygodni po rozpoczęciu nauki ustalone umową pisemną, która musi określić rzemiosło, w którem uczeń ma być kształcony, czas trwania nauki, wzajemne świadczenia i rozwiązania umowy;

2. umowa winna być podpisana przez pryncypała albo jego zastępcę oraz przez ucznia i jeżeli uczeń jest małoletni, przez ojca lub opiekuna;

3. jeden egzemplarz umowy należy wręczyć uczniowi lub ojcu lub opiekunowi, a na żądanie miejscowego urzędu gminnego i Inspektora Pracy należy przedstawić umowę do przejrzenia.

Umowa, według której czas próby ma trwać dłużej aniżeli 3 miesiące, jest nieważna. c. d. n.

Nieściągalność podatkowa

okólnik Min. Skarbu

„W związku ze zbliżającym się terminem zamykania ksiąg bierczych podatku przemysłowego i dochodowego Ministerstwa Skarbu — celem uniknięcia przenoszenia do nowych ksiąg bierczych pozycji figurujących jako zaległe, faktycznie zaś nieściągalnych zarządza, co następuje:

Urzędy Skarbowe Podatków i Opłat Skarbowych podadzą bezzwłocznie dokładnemu indywidualnemu zbadaniu wszystkie pochodzące z czasu pod koniec roku 1926 zaległości w obu wspomnianych podatkach oraz w związanych z niemi grzywnach, karach za zwłokę i kosztach egzekucyjnych oraz ustalą na podstawie już przeprowadzonych bądź jeszcze ewentualnie uzupełnić się mających dochodzeń, które z tych zaległości uważane być mogą za nieściągalne.

Wykazy nieściągalnych zaległości przedłożą Urzędy Skarbowe przełożonej Izbie Skarbowej (Wydziałowi Skarbowemu) z należycie umotywowanemi wnioskami na umorzenie z tytułu niemożebności ściągnięcia, dołączając wszystkie przedmiotowe akta egzekucyjne i akta dochodzeń.

Nieściągalność może być uzasadniona albo zwinięciem przedsiębiorstwa i niemożnością ściągnięcia należytości od byłego przedsiębiorcy, albo śmiercią, wyemigrowaniem lub niemożnością ustalenia miejsca pobytu płatnika, który nie posiada w kraju żadnego majątku, albo wreszcie zupełnem zubożeniem płatnika względnie innemi okolicznościami, uniemożliwiającemi ściągnięcie zaległości w ratach.

Okoliczności, uzasadniające nieściągalność winny być stwierdzone bądź przez kierownika Urzędu osobiście, bądź przez sekwestratora; w tym ostatnim wypadku jednak tylko po dwukrotnem zbadaniu i protokularnem stwierdzeniu nieściągalności przez dwóch różnych sekwestratorów lub sekwestratora i delegowanego do egzekucji urzędnika.

Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) otrzymują niniejszem upoważnienie do odpisania tego rodzaju zaległości na podstawie przedłożonych przez urzędy skarbowe wniosków, o ile ogólna suma zaległości dla poszczególnego płatnika w obu wy-

żej wspomnianych podatkach (samej należności państwowej) nie przekracza kwoty zł 5000.

Z upoważnienia tego mogą Izby Skarbowe korzystać do dnia 15-go kwietnia 1928 r. włącznie, a zarządzenie o umorzeniu winno być podpisane przez prezesa Izby Skarbowej i kierownika Wydziału II.

Z wnioskami niezałatwionemi do dnia 15 kwietni b. r. należy postąpić w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 czerwca 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 588).

Po dn. 15 kwietnia Izby Skarbowe przedłożą Ministerstwu Skarbu szczegółowe wykazy umorzonych zaległości z podaniem imienia i nazwiska płatnika, wzgl, firmy, miejsca wykonywania przedsiębiorstwa wzgl. zamieszkania płatnika oraz wysokości umorzonych kwot z oznaczeniem rodzaju podatków“.

Zwracamy uwagę naszych czytelników na ogłoszenie (ostatnia stronica) znanej firmy „Lux“, Kraków pl. Dominikański 2, która udziela rzemieślnikom powołującym się na niniejsze znaczny opust.

Kronika

Sodalicja Marjańska Rękodzielników i Przemysłowców w Krakowie, celem odrodzenie religijnego i podniesienia moralnego szerokich warstw mieszczaństwa krakowskiego urządza: w dniach od 12-go do 18-go marca 1928 r. po raz pierwszy w Krakowie Wielkopostne Rekolekcje dla szerokich warstw mieszczańskich (mężczyzn) w kościele św. Krzyża Plac Św. Ducha. Nauki Rekolekcyjne wygłosi Ks. Prof. Kwiatkowski T. J. na które zaprasza się szerokie sfery mieszczaństwa. Nauki rozpoczynać się będą o godz. 7·45 m. wieczorem, poprzedzone Nabożeństwem. Spowiedź rozpocznie się w sobotę o godzinie 5-tej popoł.

Wspólna Komunja Św. Wielkanocna wraz z nauką w niedzielę 18-go b. m. Zakończy błogosławieństwo papieskie wraz z odpustem zupełnym.

„Społeczne znaczenie nowej ustawy przemysłowej“ będzie tematem bardzo pouczającego wykładu Dr. Jana Wyroda, Instruktora Przem. przy Urz. Wojew. w Krakowie, w dniu 24 bm. tj. w sobotę o 7·30 w sali Muzeum Przemysłowego, ul. Smoleńska 9. na który to wykład zapraszamy szerokie sfery rzem. w ich własnym interesie.

„Życie cechów i mieszczan dawniej a dziś“. Wykład pod powyższym tytułem, niezmiernie interesujący, wygłosi znany nasz działacz i historyk p. Henryk Molicki w dniu 22 marca b. r. tj. czwartek o godz. 7·30 wiecz., w Muzeum Przemysł., ul. Smoleńska 9.

Wykład ten polecamy gorąco kulturalnym sferom rzemiosła i mieszczaństwa krakowskiego.

Ś. † p.

JAN NOWAK

mistrz kominiarski

z Krakowa, zmarł 12. III. 1928 r.
Pogrzeb odbył się 15. III. 1928 r.
Cześć jego pamięci.

Kraków kolebką kultury rzemieślniczej.

(Dokończenie).

Stwierdzić to można w pracach drukarskich, a i we wszystkich innych wyrobach, świadczących o pracy w pracowniach. Wydawnictwo „Rzeczy Piękne“ może służyć na wzór wykonania każdemu drukarzowi polskiemu. Cały szereg kursów dokształcających w ciągu roku — to chlubny rezultat prac i wysiłków. Cały szereg odczytów i wykładów, konkursów i wystaw — to chluba polskiej pracowitości. A i praktyczne rzeczy doznają swojego uwzględnienia. Każdy bowiem rzemieślnik może w pewnych godzinach przychodzić do warsztatów i posługiwać się najnowszemi maszynami, obrabiarkami i innemi kosztownemi urządzeniami, których warsztat poszczególny nie jest w stanie sobie sprawić. Doskonale urządzone kino do wyświetlania obrazów służy celom naukowym i wykładowym. Każdy warsztat korzystać może z porady artystycznej, bądź to bezpłatnie, bądź za niewielką opłatą.

Dokształceniu zawodowemu służy Instytut rzemieślniczo-przemysłowy, który kształci rzemieślników, zaznajamia ich z użyciem maszyn i nowemi wynalazkami, a w swoim całokształcie wyrabia poczucie wartości wyrobów wzorowych i zamiłowanie do wytwórczości.

Najnowsze — to Instytut Psychotechniczny, przeznaczony do badań uzdolnień zawodowych młodzieży wstępującej do zawodu.

Tak więc i Kraków będzie miał miejsce, w którem celowe badania kierować będą młodzież do właściwych zawodów. Cały szereg pomysłowych urządzeń świadczy. jak daleko nauka w tej dziedzinie postąpiła.

Inne miasta pozazdrościć mogą Krakowianom zdobyczy w tejże dziedzinie. O bursie rzemieślniczej innym razem.

(Rzemieślnik Nr. 7 z 13. II. 1927)

WALNE ZGROMADZENIE

Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Rękodzielników i Przemysłowców w Krakowie

odbędzie się w niedzielę dnia 18 marca 1928 o godz. 3 popoł. w lokalu Koła Mieszczańskiego przy ul. Jagiellońskiej L. 9.

Wydział

Wydawnictwa Muzeum Przemysłowego.

Batko S. Egzamin czeladniczy zł 1, Nauka obywatelstwa zł 1.

Biegeleisen Br. Podręcznik dla instalatorów wodoc. i kanalizac. zł 3.

Długoszewski — Horowski Piekarstwo zł 2.

Dyplom na czeladnika, kolorowy zł 1.
Herzberg E. Zarys technologji drewna zł 6.
Homolacs K. Podręcznik do introligatorskiego zdobnictwa stemplowego zł. 5.
Hopliński J. Farby i spoiwa zł 6.
Machalska Ł. Podręcznik rachunków domowych zł 1 50.
Marko S. i Keh M. Garbarstwo chromowe zł 5.
Padechowicz, Kalkulacja w stolarstwie zł 3.
Przybylska M. Podręcznik do trykotarstwa ręcznego zł 6.
Seweryn T. Tajniki rzemiosła malarskiego zł —·80.
Seredyński M. Nauka o handlu zł 3.50.
Stadttmüller K. **Słowniki** rzemieślnicze: Dział: drzewny, metalowy, instalacyjny, skórniczy, włókienniczy, zbożowy i ceramiczny, graficzny i instrumentalny, budowlany, przemysłowo-rękodzielniczy po zł —·50.
Wzory mebli zabytkowych i nowoczesnych zesz. I i II po zł 4·50.

Wszystkie książki i pisma rzemieślnicze dostarcza
KSIĘGARNIA D. E. FRIEDLEINA
Kraków, Rynek 17.

Co grają w teatrze i w kinach?

od piątku dnia 16 marca

Teatr Słowackiego Piątek (4 pop) „Faust“, sobota „Dar Wisły“ (premjera), niedziela (pop.) „Kiedy wrócisz“ komed., (wiecz.) „Dar Wisły“, poniedziałek „Kościuszko pod Racławicami“ uroczyste przedstawienie ku czci Marszałka Piłsudskiego, wtorek i czwartek „Dar Wisły“, środa „Faust“ przedstawienie popularne.

Kino „Bagatela“ Człowiek z bliczem
„ „Corso“ Spryciarze (Buck-Jones)
„ „Nowości“ Cyrk (Charlie Chaplin)
„ „Promień“ Pokusa, dramat
„ „Sztuka“ Gdy mężczyzna kocha, dram.
„ „Uciecha“ Huragan
„ „Wanda“ Huragan
„ „Warszawa“ Niewolnica Szangaju

Ceny ogłoszeń: 1/1 strona 200 zł, 1/2 strony 120 zł, 1/4 strony 60 zł. Drobne ogłoszenia 10 gr za słowo.

Drukarnia J. Czerneckiego w Krakowie, ul. Lubicz L. 5.